

# **Melinda-talonmiehen tuokio**

## **RDA-muutokset : vanhojen tietueiden käsittely**

**18.5.2017**

**Kiti Vilkki-Eriksson, Kansalliskirjasto**

# RDA-muutokset : vanhojen tietueiden käsittely

- Ø Kaikki uudet tietueet, myös hankintatietueet, kuvaillaan RDA-ohjeiden mukaisesti
- Ø Koska RDA-konversio ei tuottanut täydellisiä RDA-tietueita, tietokannoissa on edelleen paljon ns. hybriditietueita, joissa on sekä ISBD- ja RDA-piirteitä (RDA:ta lähinnä avatut lyhenteet).

## RDA-muutokset : vanhojen tietueiden käsittely (2)

- Ø Hybriditietueita ei yleensä tarvitse muokata RDA-tietueiksi. Kirjoitusvirheiden korjaukset, tuplakenttien poistot yms. korjaukset voi tehdä normaalisti muuttamatta tietuetta RDA-muotoon.
- Ø Mikäli hybriditietueen kuitenkin haluaa korjata RDA:n mukaiseksi, tietue on korjattava kaikilta osin, ei riitä, että korjaa esim. vain 260-kentän 264-kentäksi. **Kuvailun kohteen on oltava käsillä.**

## RDA-muutokset : vanhojen tietueiden käsittely (3)

- Ø Vain RDA-ohjeilla kuvailussa tietueessa voi olla kenttä 040 †e rda.\*
- Ø Kun tietue korjataan RDA:n mukaiseksi, oma kirjastotunnus merkitään 040-kentän osakenttään \$d. Osakenttää voi toistaa.  
040 †a FI-Psstk †b fin †e rda †d FI-Piki †d FI-NL

\* *Jos huomaa että tietue ei ole oikea rda-tietue, voi 040 e-kentän ottaa pois, mutta muut kentät jätetään (erityisesti a- ja d-kentät ovat tärkeitä tilastoinnin kannalta.*

## RDA-muutokset : vanhojen tietueiden käsittely (4)

- Ø Moniosaisten oppikirjojen kuvailussa jatketaan vanhaa käytäntöä pääkirjauksen suhteen, kun aiempia osia on useita.
- Ø Usein tällöin pääkirjaus jää nimekkeelle, kun taas RDA-ohjeen mukaan yhteistyössä tehty tulisi ensimmäiselle kirjoittajalle.
- Ø Kuvailijan harkintaa voi käyttää (esim. vanhalla mallilla yksi, tulossa viisi → korjataan 1. osa uuden RDA:n mukaan ja jatketaan sitä käytäntöä)

## RDA-muutokset : vanhojen tietueiden käsittely (5)

- Ø Kun kuvaillaan uusi painos uudella ISBN:llä, se tehdään RDA-ohjeiden mukaiseksi.
- Ø Jos painokseen liittyy edellisiä painoksia ja jos edelliset painokset ovat käsillä, myös nämä tietueet muokataan RDA:n mukaisiksi ja tarvittaessa myös hakutiedot muutetaan.
- Ø Lisäpainos-tieto lisätään olemassa olevaan tietueeseen 500-kenttään ja tietue muokataan RDA-tietueeksi, jos alkuperäinen painos on käsillä. Tietueen voi myös jättää hybridimuotoon.

## RDA-muutokset : vanhojen tietueiden käsittely (6)

- Ø Kansallisbibliografia on tehnyt oman linjauksen RDA-säännön ottamisesta käyttöön henkilön nimen muutoksista.
- Ø RDA:n mukaan henkilön todellisen nimen viimeisin nimimuoto valitaan ensisijaiseksi nimeksi (poikkeuksena pseudonyymit tai toisessa roolissa olevat nimet).
- Ø Henkilön muuttaessa nimeään, ao. muutos takautuvissa korjauksissa otetaan käyttöön vasta vuoden 2016 alusta auktorisoituihin nimiin. Sitä ennen tehtyjä tietueita ei muuteta takautuvasti.

## RDA-muutokset : vanhojen tietueiden käsittely (7)

- Ø Jos nimi on auktorisoitu esim. vuonna 2015 ja henkilö vaihtaa vuonna 2017 nimeään, vanha auktorisoitu muoto pysyy ja uudesta henkilönimestä tulee toinen auktorisoitu muoto.
- Ø Tai jos henkilö on vaihtanut nimeään ennen vuotta 2016, auktorisoituina nimimuotoina on hyväksytty molemmat nimet. Tällaisia nimimuotoja on esim. Laila Hietamies – Laila Hirvisaari, Anja Kauranen – Anja Snellman



## RDA-muutokset : vanhojen tietueiden käsittely (8)

- Ø Mutta jos nimi on auktorisoitu vuonna 2016 tai sen jälkeen, muutetaan edellinen nimimuoto uuteen, eli henkilön todellisella nimellä on vain yksi auktorisoitu muoto.

## RDA-muutokset : vanhojen tietueiden käsittely (9)

- Ø Melindassa oleviin tietueisiin tehdyistä suurista hakutietojen muutoksista (pääkirjauksen muutos) ilmoitetaan voy-cat-listalla.

# Kiitos!

[kiti.vilkki-eriksson@helsinki.fi](mailto:kiti.vilkki-eriksson@helsinki.fi)

